

Valtuustoaloite digitaalisten riippuvuuksien tunnistamisesta ja vähentämisestä

Valtuustoaloite digitaalisten riippuvuuksien tunnistamisesta ja vähentämisestä Vuosikymmenien ajan rakennettu kansainvälinen sääntöpohjainen järjestys on rikkoutunut Donald Trumpin toisella presidenttikaudella. Tämän seurauksena on herätty siihen, miten vahvasti Eurooppa on riippuvainen amerikkalaisista digitaalisista palveluista. Myös Suomen julkinen sektori toimii laajalti amerikkalaisten teknologiajättien rakentaman infran varassa.

Tämä digitaalinen riippuvuus asettaa haavoittuvaan asemaan koko Euroopan ja myös Suomen sekä Espoon. Uhattuna ovat eurooppalainen demokratia, perusoikeudet ja huoltovarmuus, mutta myös esimerkiksi sellaiset asukkaita koskevat tiedot, joita kaupungit kuten Espoo käsittelevät.

Ranska on päättänyt kieltää valtion viranhaltijoilta amerikkalaisten kokousovellusten, kuten Zoomin, Microsoft Teamsin ja Google Meetin käytön. Ranska haluaa näin vahvistaa digitaalista itsemäärämis-oikeuttaan ja vähentää riippuvuutta ulkomaisista – erityisesti amerikkalaisista – ohjelmistoyrityksistä. Saksassa Schleswig-Holsteinin osavaltio on siirtänyt suurimman osan hallinnosta Microsoftista vapaaseen ohjelmistoon (ja tavoittelee tällä myös miljoonien eurojen vuosittaisia säästöjä lisenssikuluista). Haagin kansainvälinen rikostuomioistuin ICC on luopunut yhdysvaltalaisesta teknologiasta ja käyttää Office-ohjelmistolle vaihtoehtoisia Opendeskiä.

Trumpin hallinnon uhkailut tullien asettamisesta Euroopan maille, mikäli ne esimerkiksi vastustavat Donald Trumpin hanketta saada Grönlanti hallintaansa, on osoittanut, että Yhdysvalloista on tullut epäluotettava kumppani ja turvallisuusriski. Tilanne, jossa Suomen hallinto, terveydenhuolto ja suurin osa julkisista organisaatioista lakkaavat toimimasta Yhdysvaltojen kiristyksen vuoksi, on äkkiä muuttunut dystopiasta täysin mahdolliseksi tulevaisuudennäkymäksi.

Suomessa on vireillä Digitaalinen itsenäisyys -kansalaisaloite, jossa esitetään säädettäväksi laki, joka edellyttää, että Suomen julkisen hallinnon kriittiset tiedot ja digitaaliset palvelut, kuten esimerkiksi vaalijärjestelmät, sosiaaliturvatiedot ja muut demokratian, kansallisen turvallisuuden tai perusoikeuksien kannalta olennaiset järjestelmät, toteutetaan yksinomaan suomalaisten ja eurooppalaisten toimijoiden omistamille palvelimille, ja eurooppalaisten tai avointen ohjelmistoratkaisujen päälle.

Espoon on tuettava tätä pyrkimystä. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Espoo seuraa aktiivisesti digitaalisista riippuvuuksista käytävää keskustelua sekä käy aiheesta vuoropuhelua muiden suurten kaupunkien ja valtion kanssa; selvittää, minkälaisia edellä mainittuja digitaalisia riippuvuuksia Espoolla on, miten niitä olisi mahdollista vähentää ja minkälaisia taloudellisia säästöjä niistä luopumisella olisi kenties saavutettavissa; sekä edistää sitä, että mahdollisessa kriisitilanteessa digitaalisten palveluiden puuttumisen varalta on olemassa varasuunnitelma.

Risto Nevanlinna
16.2.2026

Värmälä Johanna

Kajava Henna

Nurminen Minna

Kauste Mika

Kerola Hannele

Karimäki Johanna

Seppälä Peppi
Aaltonen Juri
Hukari Hanna
Lievonen Mikko
Rodriguez Elina
Kokko Elina
Elo Tiina
Ahonen Emmi
Sielo Susanna
Hopsu Inka
Cederlöf Karin
Peltoniemi Noora
Partanen Henna
Keisteri-Sipilä Elli
Saarentaus Elina
Nieminen Pinja
Puntila Päivi
Valkeapää Terhi
Tiitinen Helena
Salovaara Taru
Manneh Petra
Ali Habiba
Ahlroos Tiina
Kurronen Sanna
Saita Maria
Järvenpää Kaarina